

МЕДИЦИНСКИ ОТПАД

Медицински отпад "јесте отпад који настаје из објеката у којима се обавља здравствена заштита људи или животиња и/или са других места у којима се пружају здравствене услуге (из дијагностике, експерименталног рада, лабораторија, чишћења, одржавања и дезинфекције простора и опреме), а обухвата неопасан и опасан медицински отпад, и то:

- **неопасан** медицински отпад који није загађен опасним или другим материјама, а који је по свом саставу сличан комуналном отпаду (рециклабилан, биоразградив и др.),
- **опасан** медицински отпад који захтева посебно поступање, односно који има једну или више опасних карактеристика које га чине опасним отпадом, и то: патоанатомски отпад, оштри предмети, фармацевтски отпад, укључујући цитотоксични и цитостатички отпад, отпад загађен крвљу и телесним течностима, инфективни, остали опасан медицински отпад (хемијски отпад, отпад са високим садржајем тешких метала и отпадне боце под притиском).

Правилно руковање медицинским отпадом је од посебног значаја за настанак инфекција које се могу пренети путем крви и других телесних течности. Поред директног контакта са инфицираном особом и њеним телесним течностима, од посебног је значаја индиректан контакт са предметима, пре свега различитом медицинском опремом контаминираном крвљу и другим телесним течностима.

Произвођач медицинског отпада дужан је да сачини план управљања медицинским отпадом ако годишње производи више од 100 тона неопасног медицинског отпада и/или 200 кг опасног медицинског отпада.

Произвођач медицинског отпада обезбеђује, када је то могуће, смањење количине и/или опасних карактеристика медицинског отпада на месту настанка, као и поновно искоришћење отпада. Такође произвођач медицинског отпада *сакупља* сав отпад на месту настанка и разврстава опасан однеопасног отпада, односно различите врсте опасног медицинског отпада и одлаже у одговарајућу амбалажу прилагођену његовим својствима, количини, начину привременог одлагања, превоза и третмана. Сакупљање и *транспорт опасног медицинског отпада*, разврстаног, упакованог и обележеног у складу са законом и прописом донетим на основу закона, врши се специјалним возилима за транспорт медицинског отпада од произвођача медицинског отпада до оператера постројења за третман отпада, у складу са прописима о управљању отпадом и прописима о транспорту опасних терета. Произвођач врши третман сопственог медицинског отпада самостално или преко трећег лица са којим има закључен уговор које испуњава услове утврђене законом. Произвођач медицинског отпада дужан је да податке о количинама отпада по врстама и начину поступања доставља Агенцији за заштиту животне средине. Третман медицинског отпад парним стерилизаторима који раде по принципу водене паре на 121 °С и под 2 бара притиска. Након третмана отпад се дроби и пакује у комуналне вреће и потом транспортује и одлаже на комуналне депоније у посебне касете.

Начин **Паковање** разврстаног медицинског отпада је приказано у следећој табели

Табела 1: Боје за обележавање појединих врста отпада

Врста отпада	Боја обележавања
комунални (кућни) отпад	кесе црне боје
оштри предмети	контејнери жуте боје
патоанатомски отпад	кесе браон боје
инфективни отпад	кесе или контејнери жуте боје

отпад загађен крвљу и телесним течностима	дупле кесе сиве боје или контејнери жуте боје
остали опасан отпад (хемијски)	контејнери црвене боје
цитотоксични отпад	контејнери љубичасте боје
фармацеутски отпад	кесе и контејнери црвене боје

Третман медицинског отпада приказан је у табели број 2. у односу на врсту отпада.

Табела 2: Третман медицинског отпада

Врста отпада	Врста третмана
Инфективни отпад и оштри предмети	<ul style="list-style-type: none"> ➤ инсинерација и ко-инсинерација; дезинфекција/стерилизација ➤ друге признате методе
Отпад загађен крвљу и телесним течностима	<ul style="list-style-type: none"> ➤ инсинерација; контролисано одлагање на депонијама ➤ опционо као инфективни отпад
Патоанатомски отпад	<ul style="list-style-type: none"> ➤ инсинерација; крематоријуми ➤ закопавање на гробљима
Хемијски, фармацеутски и цитотоксични отпад	<ul style="list-style-type: none"> ➤ физичко-хемијски поступци ; инсинерација
Отпад са високим садржајем тешких метала	<ul style="list-style-type: none"> ➤ физичко-хемијски поступци; враћање произвођачу ➤ рециклирање
Отпадне боце под притиском	<ul style="list-style-type: none"> ➤ враћање произвођачу; деактивација пре третмана
Крв, крвни деривати и телесне течности	<ul style="list-style-type: none"> ➤ инсинерација и ко-инсинерација; дезинфекција/стерилизација
Крв, крвни деривати помешани са хемикалијама	<ul style="list-style-type: none"> ➤ инсинерација и ко-инсинерација; физичко-хемијски поступци